

„EDINOST“
Ishaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrških in sobotah**. Zjutranje izdanje ishaja ob 8. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ 9.— za vno leto . . . 12.— „ „ 18.—
Naročnine je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglaš se računa po tarifu v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 18. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglaš sprejema upravnništvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnine in oglaš je plačevati loco Trst. Odpri reklamacije se proste poštine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je moč“.

VABILO na javni narodni shod,

ki ga sklicuje politično društvo „Edinost“

v dvorani gostilne „Bralnega društva“ pri Sv. Ivanu
v nedeljo dne 1. novembra 1896. ob 3. uri popoldne

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Prečitavanje zapisnika zadnjega shoda na Proseku.
3. Utemeljevanje resolucije radi osnutja okrajnega glavarstva za tržaško okolico.
4. Eventuelni predlogi.

Tržaški in okolščanski Slovenci!

Sedaj Vam je prilika, da pokažete svoje zanimanje za javne stvari Vaše občine, in po tem takem tudi za svoj lastni blagor. Vsakemu bode prilika, da pove, kar mu je na srcu. Politično društvo „Edinost“ bode sklicevalo zaporedoma shode po okolici, a okolščanom je dolžnost, da se v velikem številu udeležijo teh shodov in da posežejo tudi v razpravo, kajti le tako izvedo bodoči poslanci, česa želi in zahteva ljudstvo.

Odbor političnega društva „Edinost“.

Javni shod na Proseku.

(Dalje)

Poslanec Ivan Nabergoj je nadaljeval:

Pred par dnevi zvedel sem nastopni slučaj. Kakor znano, treba onemu, ki koče gnati živino na somenj, spričevala, da ni kužnih boleznij v onem kraju in da je živina zdrava. Takega spričevala je trebal nekdo v Rocolu. Ali kaj je moral storiti? V Trst je moral gnati svojo živino, da jo predstavi, in še 50 nč. je moral plačati povrh. Ali je to prav? Ali niso to sekature in brezpotrebno tratenje časa? Ako bi imeli cesarsko političko oblast, gotovo ne bi se dogajale take stvari, ker kaj takega ne predpisuje zakon. Cesarske oblasti imajo odgovornost; za sleherni svoj čin, ki ne odgovarja predpisom, morajo odgovarjati in se zagovarjati pred višimi oblastmi, komu pa je odgovorna naša mestna oblast? (Klici od vseh strani: Nikomur!)

In kakih vnebovpijočih slučajev imamo tu v bližini? Ljudje, ki pretepajo v svoji službi — in tudi ne dolgo temu se je zgodil sličen slučaj — niso nikomur odgovorni za svoje početje. V zadnje omenjenem slučaju se je sicer stvar prijavila, ali

stvar so znali zasukati tako, da se dotičniku ni zgodilo prav čisto nič. Vsa taka dejanja ostajajo brez kazni.

Kaj naj rečemo o nastopnem kričečem slučaju? Dogodilo se je prav v resnici, da je neki občinski funkcionar — zgolj na podlagi nezanesljivih sumničenj — pozval orožnike in proizvel hišno preiskavo — brez uradnega naloga ali pooblaščenja, kakorinega treba absolutno za take uradne posle. Ali je smel to storiti? A stvar je tem hušja, ker je prestopil mejo tržaške pokrajine, ker je stopil na sežanska tla, prav v to hišo, v kateri zborujemo danes, šel je torej celó v drugo pokrajino. Ali se mu je kaj zgodilo radi tega? Nič! (Šumenje in vsklici nevolje med zborovalci.)

Čudne in zajedno žalostne stvari se dogajajo pri zidanju. O takih prilikah so plačali okolščani že na tisoče in tisoče kazni.

Kmet, ki je uložil prošnjo za dovoljenje, da sme izvršiti to ali to zidanje, dobiva laški dekret. Kmet ne razume laški. Mirno utakne dobljeni dekret v žep, mené, da je zdaj vse v redu, in prične mirno zidati. V tistem dekretu pa ni bilo še dovoljenje, ampak zahtevalo se je to ali ono. In ker se kmet ni zmenil za zahteve oblasti, za-

„Na čutstvu, ki ste ga probudili v meni, na čutstvu, ki ste mi je razvneli do kraja, da sem snel verige, ki so mi jih nadeli. Ljubeči vas strastno, snel sem črno haljo ter odšel svoboden v svet. No, pustimo to razpravo. Čemu iskati leka za rano, ki je že zaceljena?“

Malvina se je ugriznila v ustnici. Opazila je dobro, da jej je romantična pomoč zgrešila cilj.

„Da, da“, nadaljevala je poredno, „morala se je zaceliti. Osoda je hotela tako. Ali sem morda jaz kriva, da sem se rodila hčerka bogatega graščaka, a vi —“

„A jaz kakor siromašen kmetič?“ nasmehnil se je Lovro, a kri užaljenega ponosa udarila mu je v lice. „Vi niste krivi, lepa gospa. To je čista, prosta resnica in vaša žrtev ni drugega, nego navadna posledica naših socialnih okolišnosti. No, jaz sedaj ne obžalujem tega. Ona romantična epizoda — po nje vspehu je ne morem imenovati drugače — spomnila me je živo, da po svojem rojstvu nisem nič na tem svetu, vsaj ljudje mislijo tako danes. Ona romantiška epizoda me je opomnila, da zberem svoje lastne sile in se postavim na svoje noge. Čim več je človek zaslužil po sebi, tem

grešil je prestop, kateremu kmalu sledi — kazen! Ali bi se godilo tako, ako bi bil dekret v slovenskem jeziku? Gotovo ne! Čital bi ga sam, ali bi mu rodbina prečitala istega, ali pa bi se obrnil do kakega sosedu. Takih neprilik bomo imeli vedno, kajti magistrat je izjavil slovesno — kakor ste mogli posneti iz poročila dra. Gregorina —, da nikdar ne pride slovenski spis iz magistratne palače, bodi to ljubo ali ne namestništvu ali ministerstvu. Od c. kr. politične oblasti pa bi gotovo dobivali take dekrete v slovenskem jeziku in izogibali bi se lahko takim kaznim.

Vse to nas sili do tega, da moramo prositi visoko vlado, da nas ona vzame v svoje varstvo, da ona prepreči krivice, ki se nam gode. Le pod varstvom pravičnih cesarskih oblasti zadobimo gotovost, da se bomo mogli razvijati svobodno v duševnem in materialnem pogledu, da bomo mogli svobodno zborovati v zmislu zakonov, da bomo uživali jednaka prava, kakor drugi državljani. In to smemo zahtevati, kajti tudi mi plačujemo davke kakor drugi, tudi mi pošiljamo svoje sinove v vojsko v varstvo in obrambo cesarja in domovine! Država mora skrbeti za to, da bomo tudi mi mogli živeti kakor gospodarji na svojih lastnih tleh, katere nam je prisodila Božja previdnost! (Viharno odobravanje, ploskanje in vsklikanje: Živio Nabergoj!)

Poslanec Iv. Goriup opozarja, da nekateri niso došli na današnji shod, ker se boje, da delamo na to, da bi se okolica povsem ločila od mestne občine. Ljudem treba pojasniti stvar.

Na to opazko se je zopet oglašil za besedo Ivan vitez Nabergoj:

Nam ni namen, da bi se ločili od mestne občine. To vprašanje še ni zdrelo. Dozori morda, ko mi ne bomo več tlačili trave. Sleherni sad mora dozoreti, tako tudi ta. Za sedaj ne mislimo na ločitev. Za sedaj gre le zato, da država odvzame magistratu le tiste posle, katerih isti ne izvršuje v svojem delokrogu kakor občinska oblast, ampak v imenu države, kakor politička oblast. Kakor je država iz svobodne volje dala magistratu to oblast, tako mu jo lahko odvzame, kadar-koli hoče. Saj pravi tako tudi §. 26 mestnega

več je vreden. Vaša morala, lepa gospa, me sili zopet, da vas zahvalim. Gledati hočem, da bodem človek — cel človek“.

„Vi sta zlobni, preko mere zlobni, gospod Lovro“.

„Jaz prevajam idilo v prozo“.

„Vi se samo rogate pojavi svoje prve ljubezni“.

„Prvo dejanje te ljubovne dogodbe postaje smešno, ako se človek ozre na prozajsko rešenje. Ta smešnost navstaja ravno iz kontrasta“.

„Glej, glej, pridrsal je predstojnik, „gospod gouverneur jako vrlo zdravi migreno moje gospe. Zdi se mi, da se dobro zabavaš, Malvina?“

„Gospod mi pripoveduje jako vrlili črtic iz botanike“, nasmehnila se je Malvina po sili.

„O vijolicah brez duše, gospod predstojnik“, je dodal Lovro.

„Mar je duš tudi v vijolicah?“ vprašal je začuden predstojnik.

„Jih je tudi včasih“, odvrnil je Lovro.

„To morate bolje razumeti vi, kakor učejak“, pristavil je predstojnik.

(Pride še.)

PODLISTEK.

17

Prijatelj Lovro.

Úrtica po resnici. — Spisal August Šenoa. Prevel G.—2.

„Nekdaj sva se videla, jaz nedolžno dekletce, poznavašče samo naravo, vi mlad bogoslovec, idealist. Vi ste me ljubili — a jaz? Tudi jaz sem vas ljubila, ali do duhovnika zdelo se mi je tako čutstvo tolik greh, da sem se mu morala, po svoji otroški misli, izogniti svojim življenjem. Odločila sem, da pojdem za neljubljenim, sklenila sem, tipé in molčé slediti pot naših družabnih predsodkov, ki mečejo čutstva pod noge — in tako sem postala soproga gospoda predstojnika. Ljudje me so dijo srečno, ali v resnici ni to moja sreča, ampak komedija pod svilenim pogrijujalom, za finimi čipkami“.

„Nimam pravice, nimam razloga, milostiva gospa, da bi vpraševal o vsem, kar ste mi povedali tu. Obžalujem, ako sem bil povodom, da ste zgrešili svojo srečo, ali ne morem drugače, nego da se vam zahvalim —“

„Na čem?“

statuta, da vlada lahko daje izvrševati te posle po svojih organih. Ali se ne dogaja to deloma že sedaj? Ali ne opravlja država policijskih poslov po nekaterih krajih okolice? Ali so dotični okoličani zavoljo tega manj tržaški občani kakor oni, ki spadajo v policijskem obziru pod mestni magistrat? Ali sta Škedenj in Spetoivančan, ker spadata pod državno policijo, manje Tržačana, kakor pa Prosečan in Križan, ki sta podvržena magistratu v policijskem oziru? In Trst sam? Mesto tržaško samo je v policijskem oziru pod državno oblastjo in ne pod mestno — mar je zaradi tega Trst ločen od Trsta? Vidite torej, kako brezmiselnost in bedasto je, ako vam govori kdo, da potem ne boste več Tržačani, ako vas bode čuvala cesarska politična oblast! Mi ostanemo občani tržaški, kakor smo bili do sedaj in podrejeni bodemo tudi odslej občinski oblasti v strogo občinskih stvareh. Le posle politične oblasti naj bi vzela država v roke, kar bi bilo jako koristno za nas. To vam dokazem takoj. Okrajna glavarstva n. pr. pozivljajo župane na odgovornost radi te ali one zamude in silijo občine, da izvršujejo dela, ki so se pokazala potrebna. Kdo pa sili sedaj našo občino? Nikdo, ker je avtonomna in politična oblast v jedri in isti roki. Tu na Proseku imamo n. pr. izvir „Stara gora“. Pot tjakaj je grozna, naravnost nevarna za življenje. Mnogokrat sem zahteval v mestnem zboru, da naj se popravi ta pot. Vse zastoj! Slednjič sem se obrnil do slavne vlade s prošnjo, naj ona pošlje svojega inženjerja pogledat to pot, da se isti prepriča o nje stanju. Vlada je bila res toliko pravična in uljudna, da je ustregla moji želji. Inženjer se je prepričal na svoje oči, čemur je bila posledica ta, da je vlada pisala magistratu v zmislu moje pritožbe. Tako bi se lahko godilo v vsakem slučaju, ako bi imeli tu svojo cesarsko politično oblast.

Kakor rečeno, na ločitev ne mislimo. Ali ker že govorimo o tem, devolite mi vprašanje: mar mislite, da bi bila to res taka grozna nesreča? Sedaj plačujemo, kakor drugi, a besede nimamo prav nobene. Da pa boste videli koliko plačujemo, podati vam hočem tu par števil o užitninskem davku, da ne govorim o vseh drugih davkih in pristojbinah:

Št.	Krajevno ime	na erarijnem davku od vina, mošta in mesa		na občinski dokladi	
		gld.	nvč.	gld.	nvč.
1	Opčina . . .	2139	47	3210	23
2	Barkovlje . .	5070	80	7606	21
3	Kontovelj . .	972	66	1459	03
4	Prosek . . .	2155	67	3233	51
5	Sv. Križ . .	1147	08	1720	49
	Skupaj . . .	11.485	68	17.229	47

Kje so vse druge doklade? Jaz računam, da bi n. pr. Prosek že samim užitninskim davkom pokrival svoje potrebe, pri čemer treba pa še pomisliti, da bi lahko odpravili mnogo nepotrebnih stroškov, na drugi strani pa bi lahko več trosili za stvari, ki so res potrebne in za katere se sedaj ne skrbi. Manj stroškov in več užikov bi imeli torej. To pa le tako mimogredé, ker o tem ni govorjenje danes.

Vprašam Vas, ali ni žalostno to, da moramo, dasi svobodni državljani, zborovati pod tujo streho, da ne moremo prati doma svojega perila? Take so naše razmere! Nikar ne poslušajte torej podkupljenih hujskačev, ki vam bodo hoteli govoriti slabo o naših namerah. Naši nameni so pošteni in čisti. Mi hočemo biti svobodni državljani, mi hočemo živeti v blagor domovine in naše svete vere. (Viharno odobravanje in vslikanje.) (Zvršetek pride.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 29. oktobra 1896.

Državni zbor. Poslanska zbornica je vsprela domovinski zakon v drugem branju. — Posl. Pernerstorfer in Kronawetter sta interpelovala, kako so mogli zapreti patra Stojalovskega brez potrebnega dovoljenja sodišča. Prihodnja seja bode jutri. Na dnevni red pride zakon v varstvo volilne svobode!

Grof Badeni je zopet govoril in precej razsežno. Nemški liberalci in Mladočehi so ga zvalili

v areno. Nemški liberalci se svojim — ponujanjem in češki poslanec Pacak se svojim — ne! Prvi so le zažugali z opozicijo, zadnji jo je pa napovedal — namreč za razpravo v zbornici o dispozicijskem fondu.

A grof Badeni je zopet govoril tako, da ni nikomur ničesar obljubil in nikomur ničesar odrekel.

To pa moramo priznati, da je grof Bodeni jako previden mož: predno se je spustil v meritorna razpravljanja, utrdil si je svoje stališče za vse slučaje, rekši: glasujte o dispozicijskem zakladu tako ali tako, jaz vendar ostanem. Ali da povemo natančno: grof Badeni je izjavil, da vlada ne smatra izrazom zaupanja od strani zbornice, ako jej ista dovoli dispozicijski zaklad, iz česar sledi, da ne smatra izrazom nezaupanja, ako mu ga ne dovoli. To je: iz glasovanja o dispozicijskem zakladu ne more priti vladi vzrok, da bi morala odstopiti. Mi razumemo to izjavo tako, da vlada ne misli odstopiti in tudi ne razpustiti zbornice, ako bi se jej tudi dogodila mala nezgoda o glasovanju o rečeni točki. Ta izjava ministerskega predsednika potrjuje zopet naše menenje, da stara zbornica bode še dajala in sopela tja do spomlad, dotlej, dokler jej ne upihne življenja luči naš ustavni zakon.

Tako se je zavaroval grof Badeni za vse slučaje in se zagotovil, da bode le on sam — seveda, ako ne pridejo vmes posebni in nepredvidjeni dogodki, to je, ako se ne zgodi vendar, česar ne pričakuje razsoden politik: da bi namreč nemška levica, ta za sedaj najmočnejša skupina v zbornici, res hotela tirati dosledno opozicijo ob vseh vprašanjih —, da bode torej on, grof Badeni, vodil prihodnje volitve.

Po tem zagotovu se je grof Badeni spustil in medias res. Gosp. ministerski predsednik je omenil, da najbolje ugotovi križajočim se nalogam, zgodovinski minolosti, potrebam sedanosti, in skrbi za bodočnost, ako zagotovi zbornici, da vlada sicer ne stoji nad strankami, pač pa izven strank, da hoče biti v dotiki z istimi, toda ne zavisna od njih! Tako se ni zameril nobeni stranki, vprašanje pa nastaja, da-li se je posebno prikupil kateri stranki s to izjavo, se s svojim razlikovanjem med „nad“ in „izven“. Saj, kdor je „izven“ katere stvari, je tudi lahko „nad“ njo. Ob sedanjem zistemu pa gotovo ni bistvene razlike med pojmom „izven“ in „nad“ — jeden in drugi pojmi nam pravi, da se vlada za sedaj noče — vsaj javno ne — identifikovati z nobeno stranko. Tudi to je metoda. Seveda ne smemo zasledovati, da-li ta metoda odgovarja pojmu o ustavi in parlamentarizmu. Ker pa je naše ustavno življenje posebne, nenavadne vrste, se ne smemo čuditi vladam, da se drže posebnih in ne posebno pravičnih metod. Na tem pa — bodimo odkritosrčni! — niso krive vlade, ampak krive so stranke in krivi so državljani, ki pošiljajo v parlament ljudi, sestavljajoče take stranke!

Dosledno je povdarjal grof Badeni, da se vlada ne pripoznava k programu nobene stranke, najmanje seveda takim, ki imajo v sebi „ekstremna gesla“ in „prevratne zahteve“. — To se razume samo ob sebi, da bi bila brezvestna taka vlada, katera bi soglašala s „prevratnimi zahtevami“, ali obžalovati moramo, da grof Badeni ni natančneje pojasnil, katere zahteve je smatrati v Avstriji „prevratnimi“? Mar zahteve po izvedenju popolne enakopravnosti, torej ustavnih zakonov? Mar želja, da se zakonitim potom preosnujejo krivični volilni redi? Na to ni mogel misliti, saj je sam vabil stranke na zločno delo za popolnenje ustave, s čemer je pripoznal, da ta ustava ni popolna. Zahteve po narodni enakopravnosti tudi ne morejo biti „prevratne“, saj je rekel g. Badeni sam, da vsaki vladi mora biti najvažnejše vprašanje, kako bi se dal ustanoviti mir med narodi? Kako? Mi vidimo jedno jedino pot pred seboj in menda je tudi ni druge poti do tega cilja, nego: zadovoljenje vseh! Ako zahtevamo torej od vlade, naj izpolni opravilne zahteve posamičnih narodnosti v političnem in kulturnem pogledu, ako kažemo vladi na to jedino možno pot, potem nismo „prevratniki“, ampak prijatelji vlade smo, ker zahtevamo sredstev v doseg istega cilja, po katerem mora stremi — glasom izjave grofa Badenija — sleherna avstrijska vlada. Kadar pa bode vlada dušila res prevratna stremjenja, nevarna mirnemu razvoju človeške družbe, ako se bode protivila onim, ki bi hoteli krutim nasiljem uvajati nov, toda krivični

red v socialnem življenju, tedaj sme biti uverjena sleherna vlada, da najde na slovanski strani vsikdar le zaveznikov.

To smo hoteli povdariti, da ne bode krivih pojmov o „prevratnih stremljenjih“ in da se tudi naša narodna stremjenja, naše plemenito tekmovanje na torišču kulture in napredka, ne bode uvrščalo med prevratne. O grofu Badeniju si ne moremo misliti tega, ali v birokraciji še ni izumrla tista struja, ki smatra prevratnim sleherni svobodnejši gibanje, sleherni pojav narodnostnega duha, sleherni korak iz stare preživele šablone. Na to stran treba, da grof Badeni prevzame ulogo — vzgojevalca in mentorja.

Grof Badeni je razvijal še mnogo in raznih mislij, katerih pa ne moremo postavljati pod kritični nož, ker nam prostor ne dopušča tega. Morda poročemo pozneje še katero. Navedeno pa bodi, da je izjavil grof Badeni: da različnih pokrajin ni možno vladati po jedni in isti šablono; da je mir med narodi potreba za državo; da je položaj na Češkem neznosen in da hoče vlada delati na to, da se zboljša ta položaj, ali vsaj doseže nekako premirje. Vso to so lepa zahteva. Grof Badeni je rekel začetkom svojega govora, da vlada ne more vnaprej program nobene stranke; ali bi se ne dal iz gorenjih mislij sestaviti lep avstrijski program, tako lep, da ne bi bil dober avstrijski patrijot oni, ki ne bi pristal na tak program! Toda, o tem drugi pot, kakor tudi o pojmu „posestno stanje“, kakor ga je pojasnjeval naš ministerski predsednik v seji proračunskega odseka dne 28. t. m.

Poraz liberalne stranke o volitvah v kmečki občinah nižje-avstrijskih je popoln, v kolikor se glase dosedanja poročila. Niti jeden liberalec ni bil izvoljen. Brez zaslombe v pokrajinah in brez zaslombe v osrednji pokrajini igra ta stranka še vedno važno ulogo v parlamentu. Kako dolgo še?!

Volitve na Ogerskem. Družba Banffy & Košut je zmagała včeraj sijajno. Čudna družba to sicer, ali alea se je obnesla izborna! Vspah pa je ljudem a la Banffy — glavna stvar! Najnoveje poročilo pravi, da je izvoljenih 184 liberalcev, 14 narodne stranke, 20 košutovcev, 4 Ugronove skupine, 7 brez posebne politične barve. V štirih okrajih treba ožje volitve. Liberalci so si priborili do sedaj 35 novih mandatov.

Ali naj se čudimo tej zmagi Banffyjevi? Ali naj se čudimo, ko vendar ni moglo priti drugače, kakor je prišlo, po tolikem nasilstvu, po prelivanju krvi. Preko mrtvih in ranjenih je prišla vladna stranka do sijajne zmage.

Sedanji ministerski predsednik je bil že kakor svojedobni veliki župan na Erdeljskem poznan kakor fin volilski strateg in vojskovodja, ki se ne plaši nobene ovire in nobene strmine. Njegova „spretnost“ ga ni zapustila tudi kakor ministerskega predsednika: zagotovljena mu je velika večina v novi zbornici.

Nočemo vprašati, da-li bode imela ta večina resnično javno menenje za seboj? Saj je gotovo, da ga ne bodo imela, kajti sicer ne bi bili mogoči taki krvavi prizori povodom volilnega gibanja. Senca umorjenih in ranjenih bode padala na ta doseženi vspeh. In da ne bi bilo drugega, nego to, da je vlada trebala pomoči jednega Košuta, zadoščalo bi, da vidimo nje vspeh v njega pravi, najžalostnejši luči. Košutovci so pomagali vladi. Ali zastoj, brez kompenzacije? Kdo bi verjel temu? Ne, baron Banffy je sedaj dolžnik revolucionarju Košutu. Baron Banffy je moral podpisati menjico. A oni dan, dan plačila? Da, Košut bode neprestano vihtel nad Banffyjem Damokljejev meč te menjice. Bodočnost pokaže Banffyju, kakó so mu vzrasli nad glavo duhovi, katere je izzval v svoji neugasni pohlepnosti, da se vzdrži na moči in oblasti.

Na teh dogodkih pa bode trpel tudi madjarski narod sam. Davno že je izgubila svojo veljavo pravljica o vitežtvu naroda madjarskega, po teh dogodkih mora pasti njega ugled pod ničlo. Govoré o volilnem gibanju na Ogerskem pravi prav dobro praška „Politika“: „Milenij naj bi bil pokazal svetu, da so Madjari kulturni narod; na mirovnem kongresu so nastopali govorniki najbolj „viteškega naroda“, ki se je pa ponižal do naroda kramarjev. Ti govorniki pa niso mogli prevariti nikogar. In ako bi se bilo tudi posrečilo milenij-skemu spektaklu, da bi prevaril one, kateri gle-

dajo stvari od daleč, toda dogodki o volilnem gibanju na Ogerskem morali so odpreti oči vsakemu slepcu. To je že ekscesiven izbruh najsurovejšega, najprvotnejšega betjarstva, kateremu ni vrste v Evropi. Saj volitve na Ogerskem niso več evropski, ampak azijski škandal.

Tako je, to je res škandal, kakoršnega naj bi se ne stamovali samo Madjari, ampak vsa Evropa. Take stvari res ne sodijo več v civilizovano Evropo.

O razkritju Bismarckovem. Razkritje Bismarckovo o tajni zvezi, ki je obstala za časa njegovega vladanja med Nemčijo in Rusijo, za hrbtom trozveze, vzbudilo je nečuvno senzacijo po vsej Evropi. Res pravi star pregovor, da diplomatje uporabljajo dar jezika v to, da prikrivajo svoje misli in svet se je že davno privadil temu, da smatra neiskrenost kakor nekaj privilegij, da neiskrenost se smatra posebnim znakom diplomatske spetnosti. Ali razkritje Bismarckovo je vendar povzročilo velikansko senzacijo, kajti taki zavrtni politiki še ni priučen svet. O trozvezi je bil uverjen ves svet, da je obrnjena proti Franciji in Rusiji; voditeljica tej zvezi je bila Nemčija; kdo ne bi strmel po takem, ko čuje, da je ista prva predstaviteljica trozveze sklenila tajno pogodbo z isto Rusijo, proti kateri je bila sklenjena trozveza? In da se je v tej tajni pogodbi zavezala Nemčija, da v slučaju vojne ne stori tega, v kar se je obvezala nasproti trozvezi! Take neiskrenosti in zavrtnosti res ne more pojmiti človeški razum.

Morda je pa to razkritje Bismarckovo le izmišljotina, s katero se je hotel stari lisjak maščevati nad onimi, ki so ga odrinili od oblasti? Toda to domnevanje je porušila izjava vladnega „Reichsanzeigerja“, ki piše o rečenem razkritju: „V razgovoru o najnovejših razkritjih lista „Hamburger Nachrichten“ glede nemško-ruskih odnošajev do leta 1890 izraža se mnogostranski želja, da bi tudi vlada spregovorila o stvari. „Reichsanzeiger“ je pooblaščen do izjave, da se to ne zgodi. Diplomatski dogodki, kakoršne omenjajo „Hamburger Nachrichten“, spadajo po svoji politični naravi v najstrožje državne tajnosti.“

Tu je jasno povedano, da je res obstala ona pogodba, a da vlada ne govoriti o tem, ker je to državna tajnost.

Kaj si mislijo na Dunaju?

Kaj snuje Menelik? Polkovnik Leontjev, katerega politični krogi smatrajo ruskim svetovalcem cesarja Menelika, biva sedaj v Parizu. Povedal je nekemu sotrudniku „Matin-a“ jako zanimivih podatkov o nakanah njegusa. Leontjev pravi, da Menelik izpusti ujete Italijane po sklenjenem miru in da ne bode zahteval nikakoršne odškodnine, kajti on želi le biti gospodar v svoji zemlji in zato hoče, da Italijani zapuste Eritrejo povsem, da se vrnejo domov in objubijo, da se ne povrnejo nikdar več. Mir in ujetnike morejo dobiti Italijani jedino le pod tem pogojem. To znajo tudi v Italiji, zato napredujejo pogajanja tako kisló in počasne. Nadalje trdi Leontjev, da se Abesincem ni treba pripravljati na vojno. Pripravljani so za vsaki slučaj in razpolagajo z 200.000 dobro uvežbanih vojakov. Italija ne bi se mogla meriti z njimi, kajti gotovo bi bila poražena.

Različne vesti.

Premeščenje. C. kr. namestnik v Trstu kakor predsednik finančnega ravnateljstva na Primorskem, podelil je carinarskemu asistentu Franu Galassu v Orebiču, izprazneno mesto pri glavnem carinarskem uradu v Trstu, premestivši ga semkaj.

Framasonstvo na Primorskem. „Agramer Tagbl.“ je te dni objavil članek, v katerem kaže na iredentizem in framasonstvo, ki sta se povodom razkritja Dantejevega spomenika v Tridentu pokazala kakor jedno in isto, kakor dva identična pojma, ki stremita za jednim in istim ciljem. Glasom nekega dokumenta, ki ga je bil sestavil prejšnji veliki majstor Lemmi, kateri dokument pa da je leta 1895. najviši prostozidarski svet v Charlestonu nekam založil, so na Primorskem te-le lože: V Trstu Luciferjeva loža „Baldo Lupatino“; izraelska loža št. 352; tajni simboliški loži „Oberdank“ ter „Patria e Libertà“. — V Ogledju izraelska loža št. 241. — Na Reki tajna

simboliška loža „Sempre avanti!“ — V Gorici tajna simboliška loža „Fedele fratellanza“. — V Malem Lošinju tajna simboliška loža „I figli d'Italia“. — V Pulji tajna simboliška loža „Gli ultori dei martiri“ (maščevalci mučencev). — V Rovinju tajna simboliška loža „Chi dara, vince“. — Te lože, čijih gola imena že pomenjajo cel program, so podrejene triogoloriški pokrajini Milanski ter so zaznamovane imenom „Circolo d'Istria“.

He, prijatelji okolo „Amica“ in „Rекреazione“, vi, ki si domnevate, da ste vzeli v zakup vse katoliško čutstvovanje, vi patentovani čuvarji katoliške misli, vi, ki obsipljete z „liberalesca“ vsakogar, ki ne veruje v vašo iskrenost; vi, ki mečete nas na ogenj: povejte nam sedaj, kje je bila vaša katoliška zavest, kje je bila vaša udanost do katoliške cerkve, kje je bila vaša svečeniška vest takrat, ko ste v poeziji in prozi proslavljali tisto tridentinsko slavnost, ki ni bila le — kar so pripoznali celo naši oficijozni krogi, sicer toli milostni v svoji sodbi o italijanskem rogoviljenju — iredentistiškega značaja, ampak je bila tudi slavnost — framasonstva!!!

Kadar-koli nam še pridete s povdarjanjem svojega katoličanstva v ta namen, da bi naša poštena in opravičena narodna stremjenja označali nekatoliškimi in naša glasila zdrelimi za — ogenj, zabrusiti Vam hočemo v obraz statistiko framasonstva na Primorskem in zatem Vam zabrusimo v lice dejstvo, da ste vi bili tisti, ki ste proslavljali slavnost, prirejeno po framasonstvu od ta- in onkraj državne meje!!

Sneta vam je krinka, o gospoda!

Poveljnik l. voja in generalni zapovednik v Krakovem, podmaršal baron Albori, je dospel sinoč v Trst. Ekscelesca nameruje ostati tu le malo časa.

Dohodki tržaške občine. C. kr. finančno ravnateljstvo inkasavalo je na občinskih dokladah na užitninski davek avgusta meseca t. l. 84.901 gl. 18½ nč., septembra pa 96.711 gl. 55 nč. — Mestna davkarija vdobila je avgusta meseca na račun občine 31.753 gl. 06½ nč., na državni račun pa 92.364 gl. 30 nč.

Shod na Gorici (pri Rebku), sklican minole nedelje po goriških poslancih, se je vršil prav lepo in je bil dobro obiskan. Naravno je, da je bila na dnevnem redu kakor glavni predmet — železnica. To je za sedaj res najvažnejše vprašanje za Vipavce; a mi jim ne vemo drugega sveta, nego da solidarno in odločno pestopajo po navodilu svojih skrbnih voditeljev, da se preprečijo mahinacije, ki bi bile na materialno škodo Vipavcem in v moralnem pogledu bi jim tudi ne služile v čast. Vipavci, pokažite, da ne trebate onih varuhov, ki vas poznajo le tedaj, kadar pričakujejo dobička od vas, in ki vas mrzé in zaničujejo še takrat, ko se izkoriščajo na vaš račun — ki vam torej poleg škode nudijo tudi zasmeh — in preziranje. Pokažite, da ste vi tisti krčmar, s katerim mora računati vsakdo na vaši slovenski zemlji!

V Škoflji vasi pri Celju so bile te dni občinske volitve. Nemškutarji so napeli vse svoje sile, da bi si priborili to občino, toda pogoreli so popolnoma. Narodna slovenska stranka je zmagala ogromnimi večinami v vseh treh razredih. Tako postaja vedno trdnjej slovenski obroč okolo Celja in že po zakonu narave mora postati tudi središče temu obroču slovensko. Le še nekoliko let in importovano nemškutarstvo stalo bode pred dejstvom, da so bili zavrženi vsi groši, žrtvovani za vzdrževanje najkrivičnejše „narodne posesti“ nemške.

Iz Ilirske Bistrice nam pišejo: Zarečil se je gospod Dominik Rudolf, posestnik na Črnomvrhu, z gospodično Rozi-Ličan, tretjo hčerjo zamrlega gospoda Aleksandra Ličana, posestnika, veletržca in bivšega večletnega marljivega župana, odlikovanega s srebrnem križcem s krono, ter gospe Ivane Ličan, rojeno Tomšič, lastnice trgovinske tvrdke „A. Ličan“ v Ilirski Bistrici. Čestitamo.

Pevsko društvo „Kolo“ opozarja svoje udinje, da bodo prihodnjo soboto ob 8. uri zvečer pevake vaje za ženske v telovadnici „Tržaškega Sokola“.

Plesne vaje v telovadnici „Tržaškega Sokola“ se bodo vršile prihodnjo nedeljo in ponedeljek, sv. Justa dan. Potem vsako nedeljo. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Proseški okrajni načelnik Vidusso — obsojen! Danes predpoludne se je pred tukajšnjo kazensko Preturo vršila razprava vsled tožbe Ivana Kristijana Košute zoper Vidusso, okrajnega načelnika na Proseku zavoljo žaljenja na časti. Vidusso je razžalil Košuto povodom plesa „Lega Nazionale“ v sv. Križu. Vidusso je bil spoznan krivim in ga je sodnik obsodil na deset gl. globe.

Poskušen samomor in — obsodba. Včeraj predpoludne dovel je stražar 24letno Katerino Ghersetich (Gržetič) iz zapore v sodnijsko poslopje, kjer je imela biti proti njej razprava, ker se je malovredna Katerina vrnila v Trst, dasi je bila že izgnana od tu. Ko je dospela se stražarjem v četrto nadstropje, hotela se je vreči raz ograjo stopnic v globčino. Toda stražar ji je preprečil namero. Nekoliko pozneje bila je obsojena zaradi zabranjene vrnitve na mesec dni zapore.

Romuni — volilci Banffyja! Dne 24. t. m. je dospelo okoli dve sto romunskih volilcev v Budimpešto, da ponudijo ministerskemu predsedniku Banffyju deželnozborski mandat. List „Magyarorszag“ se je potem strašno jezil radi tega, da so Romuni hodili po mestu kričaje in v sprevodu, kajti „ljube volilce“ pogostili so z žganjem bolj nego je bilo treba. Omenjeni list zaključuje: „Da so bili dotični Romunci pijani, to nam je povsem jasno, kajti ako bi bili trezni, ne bi bili ponudili Banffyju mandata; da jim je policija dopustila toliko razgrajati po ulicah, to pa ni v redu.“

Kvartanje na ulici. Dva dnevničarja v Oseku sta došla na jako lepo idejo, ko sta bila v „višem navdušenem stanju“. Prišla sta igrati na kvarte, toda ne v gostilni ali kavarni, ampak sela sta pred gostilno na trotoar, da si prihranita kvartaško pristojbino, kajti imela sta svoje lastne kvarte. No, na ulici nista hotela niti razsvetljave zastoj, zato sta ugasnila poulično svetiljko, ki je svetila nad njima ter sta prižgala lastno svojo svečo in jo postavila med-se na tla. Toda žal, ta originalna zabava ni trajala dolgo, kajti došel je stražar in ju spravil s trotoarja, toda brez kvart in sveče. Za to divne svojo kvartaško idejo dobila sta vsak po dva dni zapore.

„Madjari“ — „per Dampf“. Madjarski vladi ne zadostuje več dosedanja način pomnoževanja na novo pečenih, takozvanih „50 nč. Madjarov“. Vse postopanje se jej vidi nekako prepočasno in zavlačujoče. Da se odpomore temu, izdal je minister za notranje stvari cirkular, ki pričinja tako-le: Da se bode odslej v veči meri pospeševale izražene težnje za pomadjarjevanje imen, naznanja minister municipijem, da prošnjam ni več treba prilagati priloge o pristojnosti prositelja.

Torej bode postopanje odslej zares jako jednostavno in brzo, a i „Madjari“ se bodo množili kar „per Dampf“, kajti odslej se bode mogel vsaki vrag pomadjariti, če tudi se mu niti ne zna za pravo ime, domovino in pristojnost.

Crispi — podvzetnik za ženitve. Hudomušni list „Don Chisciotte“, čigar najljubše opravilo je bilo od nekdanj žigosanje izvestnih megalomanih, je objavil te dni izmišljeno pismo, češ, da je to pismo pisal Crispi nekemu svojemu prijatelju v Rim. V pismu je lepo obrazloženo, kako bi se bila slavila „črnogorska poroka“, ako bi bil on, Crispi, še ministerski predsednik. Katoliško veroizpoved princeze Jelene da ne bi bil prevzel preprosti veliki prior, kakoršen je msgr. Piscitelli, ampak to ceremonijo bi bil moral voditi papež sam. Ako bi se pa papež Lev ustavljal, imenoval bi on, Crispi, drugega, nasprotnega papeža. Za to da je imel že pripravljenega dra. Emilija Buffardecija. (Ta „don“ je bil duhovnik, predno je postal Crispijev privatni tajnik.) V ženitvanjskem sprevodu morali bi korakati uklenjeni Menelik in vsi ostali ras, ki so vsled zmage pri Aba Garimi padli Italijanom v roke kakor ujetniki. Niti ni izključeno, da bi pokazal v sprevodu tudi vklenjenega sultana Abdul Hamida, kajti pod Crispijevim gospodstvom bi se bila gotovo zmagonosno izvela ekspedicija generala Mocennija na Bosporus, katero je, žal, pretrgalo zamenjanje ministrov. V Koloseju bi bil banket za 20.000 oseb: 15.000 porcij za uboge, 5000 pa za gosp. Barazzuolija. (Barazzuoli je prejšnji minister trgovine, katerega „dober tek“ in veselje do banketov je „Don Chisc.“ že večkrat žigosal.) Po banketu bi bil vnaprej; istega naj bi se udeležilo vse meščanstvo in sleherni bi dobil kavo za-

stonj in tudi konjaka bi bilo dovolj, če tudi bi bil prisoten i gospod Blank. (Prejšnji minister za zunanje stvari, o katerem trdi „Don Chis.“, da se mu jako dopada konjak.) I Horacij bi došel ter složil himno, katero bi pelo stotisoč devic. Pred cerkev, kjer naj bi bila poroka, postavil bi se slavalok, toda ne iz papirja in gipsa, ampak iz trajniše snovi nego sta železo in bron, namreč iz mnogoštevilnih zvezkov tiskanih govorov njegovega bivšega državnega nižega tajnika in ministra govorancij, Roberta Gallija. Kar pa se dostaje stroškov, poravnali bi se isti jednostavno z onim denarjem, katerega je isti še — ostavil v blagajnah ministerstev o svojem odhodu iz službe.

„Correspondenzbureau“ in pa Crispi-Baratieri. Zadnjič smo objavili pod zaglavjem „Dve zatonele zvezdi“ vest, ki jo je prinesel korespondenčni urad, da je namreč Crispi došel v Arco, da obišče Baratieri. O tej vesti javljajo iz Rima 28. tek. m.: Odločno se oporeka vesti, ki jo je sporočil avstrijski službeni korespondenčni urad časopisom na Dunaju in v Trstu, da je namreč Crispi došel v Arco na obisk Baratieri. Dne 26. t. m., torej istega dne, ko bi bil Crispi — po poročilu koresp. urada — moral biti v Arcu, bil je v Rimu, kjer je obiskal razne političke moče ter avstrijskega in nemškega poslanika. Istega večera pa je odpotoval v Neapelj.

Kanalizacija Sarajeva. Te dni je bila v Sarajevu seja mestnega zastopa, v kateri je vladni poverjenik priobčil, da deželna vlada smatra kanalizacijo mesta Sarajeva iz zdravstvenih razlogov kakor neobhodno potrebno. Zajedno da se nameruje obzidati obrežje reke Miljacke. Vlada je preračunila za ta dela in za jeden železni most okroglih 900.000 gld. Ker pa v mestnih blagajnah ni na razpoloženje toliko denarja, mora se ga dobaviti potom posejila, a baš sedaj nima mesto nikakoršne osnove za amortizacijo. Za to svrhu se bodo morali povišati dohodki mesta izgradnjem tramvaja in razširjenjem električnih poslov.

Kolera v Egiptu. Ker se — glasom zanesljivih poročil — pojavlja v Egiptu le tu pa tam kateri posamični slučaj kolere, smatrati je epidemijo ugaslo.

Samesek — sedi sedaj pod Rombonom že tri dni! Pa ne mislite, da si je pohabil noge o drznem skoku čez Predel. Kaj še! Saj ni kak mehkužen frakovec, da bi moral četveroprežno prevažati po svetu svoje trhle kosti, zavite v kosmato kožuhovino! Ampak on si suši premočeno svojo dušo. Tisti latinski bog, Jupiter pluvius, ki letos vihti svojo golido na bedno našo zemljo, je prišel tudi njemu do živega. Bogme! Če bode trajal ta občni potop še par mesecev, splavamo vsi v breždanji ocean in potem addio mondo! Oni dan je solnce sicer pogledalo mokri zemlji v obraz, a skesalo se je zopet takoj drugo jutro ter prepustilo gospodarstvo svojemu gasilnemu društvu. No, da ne porečete, da se šalim: Rabelj, da ga ni zasul grušč, zdrnil bi bil v Trbiž, Predel se krha na vseh koncih in krajih, Koritnica izjeda svojo obal, Soča prestavlja svojo strugo, Boka podira mostove in potaplja ljudi, ob Kozlovem Brdu se ruši nova cesta, ob Plavah se je podrl most, pa se čudite tam v Trstu, da Vam voda teče v — kavarne, dočim se brižnemu vinogradniku tresejo hlače: kdo mu kupi letošnjo kislico? O zlati vek zdaj kranjskim — cvičkom pride.

Loterijske številke, izžrebane dne 28. t. m.:

Praga	17,	37,	90,	61,	67.
Lvov	2,	17,	18,	70,	47.
Inomest	74,	76,	6,	65,	60.

Dušne borbe.

Roman. Spisala Pavlina Pajkova. Kritikoval Josip Poljanec. (Dalje.)

Kako nam g.a Pajkova definira značaje, samo to-le za vzgled. Feodora je: „krasotica, nežna, preprosta, silno resnega mišljenja“ — a tudi „sentimentalna, sanjavska, sama sebi se zdi nesrečna“ — a poleg tega tudi „razumna, blaga in pred vsem poštena“. Je nekaj. Pisateljica nam pripoveduje o Feodori: „Bila je stara trideset let in omožena deset, a nje duša je še vedno plavala po tajnostnih višinah vzorov in poezije“ (kako skrivnostno!) — in v istej sapi dalje: (ona) „je zadušila polagoma valovanje svoje tenkočutne duše ter se udala svoji usodi, bila je zvesta tovarišica in marljiva

gospodinja, toda pri tem je nje duša odrevenela, srce okorelo“. To le v poskus.

Tako nam pisateljica definira svoje značaje, s mnogimi drugimi karakterizirajočimi besedami, ki si pa največkrat ugovarjajo kontrarno. Tako, da ne vemo, je-li junak tič ali miš — ali oboje vkup. —

Kakor nam kaže dejanje samo, hotela je naslikati pisateljica nekaj idealnih oseb. Rekel sem, dejanje jih kaže take, definovani ti značaji niso, ponavljam v drugič.

Pisateljica je narisala Feodoro. Feodora naj bo idealen značaj. Ona ni nikdar idealen ženski značaj. Udati se starcu!! — brez ljubezni in le zato, da bo — preskrbljena, to ni niti „pošteno“ niti dostojno ženske, ki svoje časti ne prodaja, pa tudi ne zametava. Feodora ni bila niti „tenkočutna“, ona ni bila „izmed onih redkih“ ženskih bitij, ki iščejo sreče v ljubezni in sočutju, ne pa v brezskrbnem in razkošnem življenju“, ampak le sebična, dasi iz obupa in morda iz straha, da ostane sicer stara devica.

Ako so ji vzrasle iz takega zakona z ne-ljubljenim, dolgočasnim starcem „dušne borbe“, ne moremo je milovati, ne moremo simpatizirati žnjo, nego ji to kazni le — privoščiti. S tem pa izgublja roman pri čitateljstvu vse.

Feodora mlada, zdrava, moške ljubavi in strastnega uživanja sila potrebna ženska — navzlic temu, da ne ljubi svojega moža Emeriha, vendar le — sili za njim, obiskuje ga in moti mej delom, vedno z očitnim namenom: vzbuditi v Emerihovi zledeneli krvi vsaj hipen pojav — strasti. Nu zaman! Emerih je baje za svojo lepo in mlado ženko vedno, konstantno in absolutno slep in mrzel, — dasi jo baje ljubi! Kakor je ta mrzlota zaljubljenega moža, ki je — mimogredé bodi povdarjeno — povsem še zdrav in krepak, neumljiva, neverjetna in naravnost nemožna, tako odurna se nam vidi Feodora usiljivost napram neljubljenemu starcu, kateri ji je samo hladen, pozoren in dober prijatelj. Odurna in nečastna je taka nizka usiljivost za ponosno, pošteno žensko, katera bi se takemu možu, kakoršen je Emerih, vedno izogibala, bežala pred njim ter ga odrivala: — nu, taka usiljivost je vsekakor psihološko umljiva in naravna, ne pa za „Feodoro“, ki bodi — idealen ženski značaj!!

Franjo je slab, naduhast in do cela nemožat profesor. On ljubi Feodoro, lazi za njo — in zida kakor petošolec zlato gradove v oblake. Začel je popivati, udal se Sidoniji (zakaj, tega nam ni utemeljila pisateljica), in potem prosil nazaj dane besede. — Nu, on je — „ideal moštva“: Zato nima nobene odločnosti, nobene volje, ampak je — in ostane megla, senca....

In kakó se obnaša Ervin, ta neokretni in bedasti lahkoživec? Kako neumno govori Feodora njenemu možu, o njenej ne-ljubezni do njega. Tako bi govoril k večjemu kak mladenič šestnajstih let, ki je samo bral o zakonski nezvestobi, ne pa Ervin, ki se je morda že usilil mej več parov. Dvomim, da bi poznala pisateljica takega lahkoživca na svetu. Sicer pa: čemu je privlekla za lase to na pozorišče, ko ne povpešuje dejanja prav nič in ne upljiiva na Feodoro najmanje? Morda kakor kontrast Franju? — Nó, slab kontrast! Oba sta slabiča i po duhu:

(Pride še.)

Slovensko pevsko društvo v Trstu

Pozivljajo se vsi izvršujoči člani društva, da izvoli se točno udeleževati pevskih vaj, katere se vrše vsaki torek in petek. Ker pa je napovedan na dne 6. decembra veliki koncert, se bodo vršile vaje — ako bode treba — tudi trikrat na teden, kar pa se ustmeno naznani gg. članom. Zatorej so naprošeni vsi oni, kateri žele sodelovati na koncertu, da se marljivo udeležujejo pevskih vaj.

Trst, 29. okt. 1896.

ODBOR.

Najnovejše vesti.

Dunaj 29. V proračunskem odseku so nadaljevali razpravo o dispozicijskem fondu. Govorili so poslanci Haase, Romančuk, Hugo Fux, Kaizl in Bareuther, na kar se je zaključila razprava.

Budimpešta 29. V 313. volilnih okrajih je izvoljenih: 218 liberalcev, 23 pristašev narodne stranke, 37 košutovcev, 5 Ugronove skupine, 14 ljudske stranke in 10, ki ne pripadajo nobeni stranki. Liberalna stranka je pridobila 58 in zgubila 14 mandatov. Včerajšnji volilni čin se je vršil mirno. (Verujemo, v očigled tolikim bodalom. Ured.)

Rim 28. Papež je vsprejel danes avstro-ogerskega poslanika, grofa Revertero.

Pariz 28. Veliki knez je obiskal danes predsednika Faura. Obisk je trajal dalje nego je to običajno.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 1896 7-84 rasura za spomlad 1896 6-75 do 6-76. — Oves za pomlad 5-94—5-98. — Kava za jesen — — — — — Koruza za sept.-okt. — — — — — Pšenica, nov. od 7-84 kil. f. 7-80—7-85 od 79 kilo. 7-90—7-95. — od 80 kil. f. 7-95—8-00 od 81. kil. f. 8-05 8-10 — od 82 kil. for. — — — — — Jajmen 5-10—8-10 prosa 5-15—5-30.

Pšenica: Ponudbe slabe, nobenega povpraševanja. Vreme: lepo.

Praga. Neratificirani sladkor for. 12-12 1/2, oktober-december 12-20 mirno.

Havrs. Kava Santos good average za oktober 65- za februar 64-75. mlačno.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatelj precej f. 34-25 — — — — — Concasse 35-50 — — — — — Cetrorni 38- — — — — — V glavah sodih 37-50 — — — — —

Hamburg. Santos good average za oktober 52-75 za dec. 53- — — — — — za maro 1897 f. 53-50 mirno.

Dunajska borza 29. oktobra 1896

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.05	101.05
„ „ v srebru	101.10	101.05
Avstrijska renta v slatu	122. —	122. —
„ „ v kroun	101.15	101.15
Kreditne akcije	365.90	365.25
London 10 Lat.	119.75	119.75
Napoleoni	9.53	9.54
20 mark	11.74	11.75
100 italj. tir	44.42 1/2	44.45

Koncipijenta

išče takoj dr. Gustav Gregorin via Molin piccolo šte. 3. Plača po dogovoru.

Podpisani odprem v soboto dne 31. t. m.

osmico,

točil bodem izvrstno vino svojega pridelka, belo in črno v hiši št. 396. na Vrdeli, po domače „Zgornji Josipin“.

Priporočam se:

udani

Ivan Semenič.

Dr. Venceslav Svoboda

zdravnik

Via delle Poste nuove š. 6

ordinira predpoludne od 11. do 1. pop. popoldne „ 3. „ 4. „

Zdravljenje krvi

Čaj „Tiseceral svet“ (Milleherl).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če poče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za zdravljenje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

Zaloga pohištva

trdke Alessandro Levi Minzi

Trst, Via Riborgo, 21 in Piazza Vecchia št. 2

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Velika Inomost-ka 50 nč. loterija

Glavni dobitnik

75.000 kron

v gotovini z odbitkom 20%

Srečke po 50 nč. priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Mandel & Co., Girolamo Morpurgo, Ign. Neumann, Marco Nigris, Enrico Schifmann.

Predzadnji teden! Žrebanje že 7. novembra